

SYLABUS PRZEDMIOTU/MODUŁU ZAJĘĆ NA STUDIACH WYŻSZYCH

1.	Nazwa przedmiotu w języku polskim oraz angielskim Psychologia rozwoju człowieka/Psychology of human development
2.	Dyscyplina Psychologia
3.	Język wykładowy Język polski
4.	Jednostka prowadząca przedmiot Centrum Edukacji Nauczycielskiej (CEN UW)
5.	Kod przedmiotu/modułu
6.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub do wyboru</i>) Obowiązkowy dla uzyskania przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela
7.	Kierunek studiów (specjalność) Specjalność nauczycielska
8.	Poziom studiów I albo II stopień
9.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>)
10.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) Zimowy albo letni
11.	Forma zajęć i liczba godzin Konwersatorium 15 godzin
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu Student opanował elementarną wiedzę i umiejętności z zakresu kształcenia psychologiczno-pedagogicznego, co zostało potwierdzone zdaniem egzaminów z wykładów: „Psychologia dla nauczycieli”, „Pedagogika dla nauczycieli”.
13.	Cele kształcenia dla przedmiotu Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą i umiejętnościami z zakresu psychologii określonymi w Standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
14.	Treści programowe <ul style="list-style-type: none"> - sylwetka rozwojowa ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości (O) - rozwój fizyczny, motoryczny, psychoseksualny (O) - rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga, pamięć) (O) - rozwój społeczno-emocjonalny i moralny (O) - zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania (O) - rozwój wybranych funkcji psychicznych (O) - rozwój osobowości. Kształtowanie się indywidualnej tożsamości (O) - rozwój a wychowanie. Dorosłość. Identyfikacja z nowymi rolami społecznymi. Kształtowanie się stylu życia (O)

15.	<p>Zakładane ogólne efekty uczenia się</p> <p><i>W zakresie wiedzy student zna i rozumie:</i> - klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka</p> <p>Zakładane szczegółowe efekty uczenia się</p> <p><i>W zakresie wiedzy student zna i rozumie:</i> - proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.</p> <p><i>W zakresie umiejętności student potrafi:</i> - obserwować procesy rozwojowe uczniów</p>	<p>Numery efektów uczenia się określone w <i>Standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela:</i></p> <p>1.1.2</p> <p>B.1.W2</p> <p>B.1.U1</p>
16.	<p>Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>) – wybrane fragmenty Bancroft, J. (2010). Seksualność człowieka. Wrocław: Elsevier. Beisert, M. (red.). (2004). Seksualność w cyklu życia człowieka. Poznań: Wydawnictwo K. Domke. Junik, W. (2014). Czynniki chroniące polską młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych/problemowych w świetle wybranych badań. W: Jarczyńska, J. (red.) Uzależnienia behawioralne i zachowania problemowe młodzieży. Teoria. Diagnoza. Profilaktyka. Terapia. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW. Tropała, J. (2015). Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki. Warszawa: PWN.</p>	
17.	<p>Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: Kolokwium pisemne (T): 1.1.2; B.1.W2; B.1.U1</p>	
18.	<p>Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu: Kontrola obecności (O) Kolokwium pisemne (O)</p>	
19.	<p>Nakład pracy studenta/doktoranta</p>	
	<p>forma działań studenta</p>	<p>liczba godzin na realizację działań</p>
	<p>zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - konwersatorium: 15</p>	<p>15</p>

	praca własna studenta/doktoranta (w tym udział w pracach grupowych): - czytanie wskazanej literatury oraz przygotowanie do kolokwium	15
	łącznie liczba godzin	30
	Liczba punktów ECTS	1

2.2.2. Szczegółowy program konwersatorium

Liczba godzin: 15

Zakładane ogólne efekty uczenia się

Po zaliczeniu konwersatorium w zakresie wiedzy student zna i rozumie:

1.1.2 - klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka (...)

1. Rozwój fizyczny, motoryczny w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości (2 godz.)

Po zaliczeniu konwersatorium w zakresie wiedzy student zna i rozumie:

B.1.W2 - proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny (...), zmiany fizyczne w okresie dojrzewania (...)

Literatura obowiązkowa:

Trempała, J. (2015). *Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki*, Warszawa: PWN, s. 50-69, 235, 259-260, 292-293.

Literatura zalecana:

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 3. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 18.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 4. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 13-15.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 5. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 11-13, 25-28.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 6. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 13-15, 33-35.

Bee H. (2004). *Psychologia rozwoju człowieka*, Poznań: Zysk i Spółka, s. 264-267, 327-336.

2. Rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga, pamięć) w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości (2 godz.)

Po zaliczeniu konwersatorium w zakresie wiedzy student zna i rozumie:

B.1.W2 – proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: (...) rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć) (...)

Po zaliczeniu konwersatorium w zakresie umiejętności student potrafi:

B.1.U1 - obserwować procesy rozwojowe uczniów

Literatura obowiązkowa:

Trempała, J. (2015). *Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki*, Warszawa: PWN, s. 235-243, 263-266, 298-299.

Literatura zalecana:

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 3. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 33-44.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 4. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 31-41.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 5. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 15-17.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 6. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 19-21.

Bee H. (2004) *Psychologia rozwoju człowieka*, Poznań: Zysk i Spółka, s. 267-293, 344-360.

3. Rozwój społeczno-emocjonalny w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości (2 godz.)

Po zaliczeniu konwersatorium w zakresie wiedzy student zna i rozumie:

B.1.W2 – proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: (...) rozwój społeczno-emocjonalny (...), rozwój w kontekście wychowania (...)

Literatura obowiązkowa:

Trempała, J. (2015). *Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki*, Warszawa: PWN, s. 194-196, 245-249, 266-269, 277-280, 293-297.

Literatura zalecana:

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 3. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 23-28.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 4. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 21-28.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 5. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 29, 33-38.

4. Rozwój moralny w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości (2 godz.)

Po zaliczeniu konwersatorium w zakresie wiedzy student zna i rozumie:

B.1.W2 - proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: (...) rozwój moralny (...)

Literatura obowiązkowa:

Trempała, J. (2015). *Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki*, Warszawa: PWN, s. 249-251, 274-277, 303-305.

Literatura zalecana:

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 3. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 29-30.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 4. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 28-30.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 6. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 21.

5. Rozwój psychoseksualny w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości (2 godz.)

Po zaliczeniu konwersatorium w zakresie wiedzy student zna i rozumie:

B.1.W2 - proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój (...) psychoseksualny (...), zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania (...)

Literatura obowiązkowa:

Trempała, J. (2015). *Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki*, Warszawa: PWN, s. 261-263.

Bancroft J. (2010). *Seksualność człowieka*. Wrocław: Elsevier, s. 22-35, 151-172.

Beisert M., red. (2004). *Seksualność w cyklu życia człowieka*. Poznań: Wydawnictwo K. Domke, s. 124-140, 159-165.

Literatura zalecana:

Beisert M. (2011). Pedofilia. Geneza i mechanizm zaburzenia. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Heitzman J., Lew-Starowicz M., Pacholski M., Lew-Starowicz Z. (2014). Wykorzystywanie seksualne dzieci w Polsce – analiza badań 257 sprawców, którzy popełnili przestępstwa seksualne wobec małoletnich, *Psychiatr. Pol.*; 48(1): 105–120.

Czub, M. (2015). Zrozumieć dziecko wykorzystywane seksualnie, GWP, Gdańsk.

Marzec-Holka, K. (2011). Przemoc seksualna wobec dziecka, Impuls, Kraków 2011.

Mazur J., Małkowska-Szkućnik A. (2018). Zdrowie uczniów w 2018 roku na tle nowego modelu badań HBSC. Warszawa: Instytut Matki i Dziecka.

6. Rozwój osobowości. Kształtowanie się indywidualnej tożsamości (2 godz.)

Po zaliczeniu konwersatorium w zakresie wiedzy student zna i rozumie:

B.1.W2 - proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: (...) zmiany psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia

Literatura obowiązkowa:

Trempała, J. (2015). *Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki*, Warszawa: PWN, s. 251-253, 269-274, 305-309.

Literatura zalecana:

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 3. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 8-11.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 4. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 10-11.

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 5. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 39-53.

7. Zachowania ryzykowne młodzieży (2 godz.)

Po zaliczeniu konwersatorium w zakresie wiedzy student zna i rozumie:

B.1.W2 - proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: (...) zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, krystalizowania się tożsamości (...)

Literatura obowiązkowa:

Trempała, J. (2015). *Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki*, Warszawa: PWN, s. 280-286.

Junik W. (2014) *Czynniki chroniące polską młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych/problemowych w świetle wybranych badań*, w: Jarczyńska J. (red.) *Uzależnienia behawioralne i zachowania problemowe młodzieży. Teoria. Diagnoza. Profilaktyka. Terapia*. Bydgoszcz, s.163-184.

Literatura zalecana:

Brzezińska, A. (red). (2014). *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*. Seria I. Tom 6. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, s. 38-42.

Bee H. (2004) *Psychologia rozwoju człowieka*, Zysk i Spółka, s. 339-343.

Mazur J. (2014) *Zdrowie i zachowania zdrowotne młodzieży szkolnej w Polsce. WYNIKI BADAŃ HBSC 2014.*, Zachowania ryzykowne, s.163-220.

8. Kolokwium zaliczeniowe i ewaluacja zajęć (1 godz.)

Warunkiem zaliczenia konwersatorium jest obecność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego. Honorowane są zwolnienia lekarskie, nieobecności spowodowane innymi czynnikami muszą zostać odrobione przez studenta przez udział w zajęciach innej grupy albo podczas konsultacji prowadzącego.